

ՀԱՅ

ՄԿԱՐՏ

ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ ՕՐԿԱՆ Բ.Մ.Ը.Մ.
Haï Scout Organe des
SCOUTS ARMÉNIENS

Հ.Ս.ՍԵ - Խորասանձեան Խան Թի 26 Սիրէէթի և Պալիս
ADRESSE - Khorassandjian Han 26, SirKéddji Constantinople

Հեռագրային Ար. 2146

Փ. Ա. Բ. Ե. Գ. Ի. Լ.

Telephone Ար. 2146

Պոլիս և Պալատ Տեղի, շջ 120
Արևաակնակ . . . թր 15
ԱՄԵՐԿԱ . . . Տշ. 150

F. ՏԱՐԻ ԹԻ 8

16 ԱՅՊՏ 1921

ՆՄՈՅՆԵՐ ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

Ազնի Գ...

Ձեր նամակը առինք եւ համոզեցով տեղեկացանք տեղիդ մէջ մարդական եւ սխառտական շարժում մը սկսած ըլլալը:

Գործի մասին մեր ոգևորութեամբ տողերը շատ զեղեցիկ են, սակայն ներքեզք որ մենք քիչ մը սկիւղտիկ պիտի ըլլանք անոնց մասին, անա թէ լինու:

Շատ մը տեղերէ ստացած ենք նոյն ոգիով եւ լաւ առաջադրութիւններով նամակներ: ու տեղեկագիրներ եւ մեր սկզբնական շրջանին մէջ մենք եւս ոգևորութեամբ եւ ընդ առաջ գացած ենք, սակայն հազիւ թէ մէկ բանի ամիսներ անցած են, մասնաճիւղին մէջ մարդ չէ մնացած, կշտացած են, յստիացած են մեր տղարը, իրենց պատանեկան փառասիրութիւնը յագեցած է եւ սկսած են պերճանք մը նկատել սխառտութիւնը եւ արժրութիւնը.... շատեր կը կարծեն որ այս անասկ ժամանակներ, ազատ շրջաններու, լայն օրերու համար կրնայ կարելի ըլլալ եւ մէկ կողմ կը գնեն՝ ցեղը մարմնով եւ հոգիով բարձրացնալ այս շարժումը:

Կը յուսանք որ դուք իրապէս բերանած էք գործին ոգին եւ լրջօրէն մեռք կ'անենք զայն: Մեզի համար կենսական պահանջ մըն է մարդական եւ սխառտական շարժումը, եթէ նոյն իսկ միւս ազգեր պէտք չը տեսնեն անոր: Մենք այս երկու շարժումին ոգին որքան լաւ բերաններ այնքան կրնանք օգտուիլ: մենք չենք գտնուար բաղաբազարութեան համար եղած գնահատումներով մինչեւ որ մեր խիղիւր շարժումը իրապէս: Մենք չենք շամար ծափերէն եւ գոգիերէն՝ մինչեւ որ չտեսնենք պատանին եւ երիտասարդ ԱԻՊՂԷ եւ ՇԻՏԱԿ....

.... մեր տղոց թիւը Թոզ քիչ ըլլայ, սակայն ոգին հոգ տարէք...

Իսրայէլեան

Հ. Մ. Ը. Մ. ԿԵՐՐՈՆԻ ՔԱՐՏՈՆԼԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԿԻ ԵՒ ԽՊԻՄԲԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Զ'եմ ուղեր հոս երկարորէն բացառել առաջնորդին պարտականութիւնները — դասախօսութեան չ'է որ կ'ընեմ, ուրիշներու կը վերաբերի այդ գործը — բայց և այնպէս չ'եմ կրնար լուս մնալ ու չ'ըսել թէ՛ այդ ստաբիլաներ կրող շատ քիչերու միայն իրենց պաշտօնին կատարեալ բմբանումն ունենայր տեղում եմ:

Առաջնորդները պէտք են մանաւանդ գիտնալ թէ իրենք առաջնորդներ են և ոչ մարդիչներ. զգուշանան իրենց հրահանգներուն և մարդուն քննութիւնն զինուորական հանգամանք մը սալ, որովհետեւ այդպէսով ազուն մէջ գրանուած անհատականութեան զգացումները քիչ առ քիչ կ'անյայտանան և ազան ի վերջոյ վախով հնազանդող գործիք մը կ'ըլլայ: Պատրն Բասուէլ, չ'եմ յիշեր ուր, ըսած է՝ Մեր դաստիարակութիւնը զինուորական չէ. ան մարդու անհատականութիւնը կը հայտայ. մեր զբխաւոր հպատակներէն մին է տեղ ձեւ անձնաւորութիւնը:

— Գործունէութիւնը չի կայանար թաղիներ լեցնելու մէջ. շարադրել երկար ծրարութիւններ, անվերջանալի յոգսածներով պատմական օրէնքներ, պէտք չկայ անոնց. թերեւս ա-

պսպէս ըլլայ վասն զի այդ առիթ մը կ'ըլլայ սկառաւին դատողական կարողութիւնը ի գործ դնելու. քննել ու դատել, մտային վարժութեանց լաւագոյնն է. հետեւօրաբ քիչցուցէք ձեր թուղթերը և ջնջեցէք եթէ ունիք այսպէս տեսական գործունէութիւն մը որ պարտոյ ժամեր վատնել կու տար:

Սարկեցնելու լաւ և գէշ ձեւերը կայ, որ մը հանդիպեցայ 13-14 տարեկան սկառաւի մը, բարեւ շատ անպատրաստ կ'երեւէր, կանխեցի բարեւելով: Պատասխանեց յանկարծական հազճեպով մը ու կիսկատար, ու իրրե թէ անսովոր բան մը ըլլար այդ շարժումը կատարել այդ միջոցին: Մտեցայ ու հարցուցի թէ՛ ի՞նչ կը խորհեր դաւանանքի բարեկրթութեան յոգսածին վրայ: Պատասխանը շատ տարտամ և անբնական էր:

Առաջնորդը պէտք է ջանայ ամէն տեսակետով հաճելի և հրապուրիչ դարձնել իր հրահանգները. նամանաւանդ դաստիարակութեան տեղովութեան միջոցին ըլլայ եղբայրական և ոչ իրապետական. այդ է գլխաւորը, տեղ ձեւ խորակի հոգին — ինչ զժուար գործ շատերու համար — միշտ նոր յայտայգիր, նոր գործեր, նոր խաղեր, նոր աշխատութիւն. հնարել նորութիւններ ու խմբակին մէջ պէտք է ախրէ եռանդ, աշխոյժութիւն, ներամտութիւն, զուարթութիւն — ապա թէ ոչ ինչո՞ւ հնարուած ըլլար մասնագիտական քննութիւնները և վկայականները, կարգի բաժանումները և չն. և չն.:

Սակայն, որպէսզի առաջնորդը կաթինայ լաւ առաջնորդել, պէտք է ինքն ալ լաւ դաստիարակուած ու առաջնորդուած ըլլայ. եթէ չէ եղած թող փորձէ ինքզինքը մարդել ուրիշներէն ներշնչուելով:

Շայ սկառաւներ. 1921

նանք ծառայելին բանակին սակայն պրոէք չ'ունին սկառաւ գիղմի մէջ: Գործուած յանդանքի մը պարտոյային պատժել կ'որոշուի առաջնորդներու խորհարակին կողմէ, և անհրաժեշտ է որ

կը տեսնեմ առաջնորդներ և նոյն իսկ խումբի վարիչներ որոնց համար այլեւս անօգուտ է խրատը. նուաստացում կը համարեն իրենց համար զխտողութիւն մը լսել. անոնք

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՕՅԵՐ

ՄԱՆՐԷՆԵՐԸ

Մանրէները միեռայ բառով ծանօթ են գրեթէ ամէն մարդու: Բայց մեր ծանօթութիւնները անոնց մասին շատ թերի են ընդհանրապէս:

Կենդանիները և բոյսերը որոշ գարգայցման մը կը հպատակին իրենց մեծութեան և գործարաններու կառարելագործման կրկնակ տեսակներով: Այսպէս պզտիկ լուին քով կը տեսնենք հսկայ փիղը և կէս ձուկը, թզուկ խոտերու քով, երկնատրոց բարաթները և հսկայ կաղնիները: Կը տեսնենք ծովամայրը, ծովեղերքներու մօտ, զանդազ վիճակի մը մէջ որ միայն իր որոշ շարժումները ունի իր սնունդը ճարելու և մարտելու համար: Արեան չըջան, կանոնաւոր շնչառութիւն, մարտդական գործարան և ուղեղ չ'ունի ան: Մինչդեռ այս ամենուն ամբողջութիւնը կը հասկնանք մենք առհասարակ կեանքի բառով:

Իսկ անդին կայ մարդը՝ որուն գործարանաւորութեան քով շատ խեղճ են մեզ հիացնող զէնքի կամ ուրիշ նիւթի գործարանները: Մարդու մարմինը պետութիւն մըն է միլիոնաւոր բջիջներու և ունի իր պաշտպանագական, յարձակողական և արտադրիչ գործիքներն ու նիւթերը:

Բոյսերէն ալ՝ ոմանք արմատ չ'ունին, ոմանք տերեւներ և ոմանք ծաղկեմներ: Իսկ անդին կան ուրիշներ, որոնք այս ամէնը ունին իրենց մէջ:

Մանրէները մանրադիտակին բոյսեր և կենդանիներ են որոնք կը գտնուին կեանքի սանդուխին ամենէն ստորին ստիւծումներուն վրայ՝ թէ իրենց փոքրութեամբ և թէ անկասարութեամբ:

Շատ մը մարդիկ միքրոսկոպ բսելով կը հասկրնան այս ինչ կամ այն ինչ գործարանը կամ անդամը հիւանդացնող որդ մը:

Այս դատատեսներ սակայն երբեք ճիշդ ու կատարեալ չի կրնար ըլլալ: Գիտութիւնը որքան ընդարձակի, միքրոսկոպներու գերին կարեւորութիւնը և տեսակները այնքան շուտ կ'ըմբռնուին:

Միքրոսկոպները ինչպէս իրենց լիսանները նոյնպէս և օգուանները ունին:

Այսպարհ դիակներու կոյտ մը պիտի չըլ-

զէշ և սխալ բմբռնած են իրենց պարտականութիւնը: Ինքնահաւանութիւնը և հպարտութիւնը, զոր չունէին երբ պարզ սկառուէին, այժմ եղած է իրենց ամենասովորական թերութիւնը: Ինչո՞ւ:— Միակ պատճառն է, ժամանակէն շատ առաջ աստիճանի բարձրացում ունենալին:

Առաջին'ը,

Պատիւ մը համարէ քիչ յանձնուած խրմբակին 8 սկառուներուն առաջնորդութեան գործը, վասն զի դուն ես որ մարդելով զիրենք փիղիքապէս զօրացնելով իրենց բարոյականութեան մասին կարողութիւնը, երեւան կը հանես իրենց անհատականութիւնը և իրենց անձին տէր մարդիկ կը պատրաստես:

Ջանայ բմբռնել պարտականութեանց կարեւորութիւնը: Պատասխանատու համարէ ինքզինքդ ոչ թէ միայն պետերուդ, սկառուներուդ, այլ նաև խղճիդ հանգէպ: Գտաէ ինքզինքդ, և եթէ անկարող կամ անարժան դանես, մի վարանիր անկեղծօրէն խոտովանելու խմբապետիդ: Վստահ եղիր որ ան քիչ պիտի յարգէ և աւելի պիտի սիրէ:

ԱՐԱՅ ՏՕՄԻՆԵԱՆ

Ազնիւ Պր. Արայ Տօմինեան

Խմբապետ Բերա-Շիլի մասնաճիւղի

Չեր և սկառուներուն հիւրասիրութիւնը գտնուողութեան ամուր գրոշմ մը ձգեց վրաս, այնպէս որ կուգամ անդամ մը եւս շնորհակալութիւնս յայտնել ձեզ:

Բանակումին մէջ տեսանք մըջիւնի պէս ժրջան ու մեղուի պէս գործունեայ հայ սկառուները, որոնք բազմաբարդ ճիգերով կ'աշխատէին ու զարմանալի ճարտարագիտութեամբ կը կազմէին հիւղակներ... (shelters) որոնք կարծես հոյաշէն կառուցումներ եղած ըլլային: Կ'եփէին համեղ կերակուրներ, պատրաստած էին վրաններ, հիւսած էին օրօրոցներ, փրած էին անկողիներ, և վերջապէս ըրած էին, ու կ'ընէին ինչ որ կարելի էր ընել բլուրի մը վրայ: Ու կարելի չէր երեւակայել հիւր մը որ մեկնէր այդ վրաններէն առանց գոհ ըլլալու:

Գիշերային մթութեան մէջ վառող ու սկառուներէն շրջապատուած այդ կրակը, փողփողուն պերճութիւն մըն էր, որ մեզ յիշել տուաւ մեր նախահայրերուն կեանքը: Չեր կարճ, բայց հետաքրքրաշարժ ու օգտաշատ ստամոթներէն նոյն իսկ մենք գոհ եղանք: Այդ գիշեր կարծես հան գրախտային գեղեցկութիւն մը տեսանք:

Շատ քիչ ժամանակի մէջ սկառուներուն ընտանի գործանք ու սիրելիքը գանձեր:

Մենք ուրախ ենք որ մեր տղաքը ձեզի պէս գործունեայ ու բարեկերթ խմբապետի մը խնամքին յանձնուած են:

Մեամ անկեղծօրէն
Յ. Կ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ

լամբ եթէ կարգ մը մանրէներ այդ դիակները խմորեցնելով չկազմալուծէին :

Խաղողի ջուրը (խաղմուղ) գինիի, քացախի՝ օղիի և զանազան բնականներու մանրէներն են որ կը փոխեն : Դարձեալ մանրէներն են ր կաթը մածուցի և պանիրի կը վերածեն :

Մածուցը ամենէ կատարեալ սնունդն է երկար ապրելու համար : Եւրոպայի մէջ ամենէն երկարակեաց մարդիկը Պուլկարներն են , որովհետեւ ամենէն ըլլալով շատ մածուց գործածող ժողովուրդն է :

Մածուցին այս առաւելութիւնները զինք կազմող նութեան անկէ խմորող մանրէներուն կը պարտինք :

Անա այն եղբակացութիւնը որուն յանգած են այս խնդիրներով զբաղող մեծ գիտունները :

Շատ մը չարացած ճիւղերը փոխանցող և ապրող բոյսերու համար սնունդի վերածողը՝ միքրոպն է :

Վերջին ժամանակներս անոնց շատ մեծ դերը ընդունուած է կենդանիներու և բոյսերու մարտոգութեան մէջ :

Շատ մը ուրիշ նպատակներ յատկութիւններ ալ ունին անոնք զորս մի առ մի թուել աւելորդ պիտի ըլլայ և որոնք պիտի ընդարձակուին օրէ օր գիտութեան հետ :

Այս օգտակար միքրոպներուն քով կան այնչափ ալ վնասակարները : Այն ամէն հիւանդութիւնները որոնց հազարաւոր տեսակները ունինք մեր աչքին առջեւ , միքրոպներու աւերումներն են կենդանային և բուսային գործանաւորութեան մէջ՝ ի նպատակ իրենց կեանքին :

Անոնք կը գտնուին թոքերու , շունչի , օղիի , մեղրի մը խայթոցին և կամ հոգերու և հասիճներու մէջ այդ հիւանդութիւնները փոխանցելու և տարածելու համար :

Մանրագէտները որքան զօրանան , միքրոպներու թիւն ու տեսակները այնքան կը շատնան մեզի համար :

Անոնք երկու ձեւ ունին բնդհանրապէս . 1. — Կլոր կամ անոր մօտ ձեւ մը կը կոչուին և 2. — պզտիկ գուռապանիկի ձեւով :

Օղէ դուրկ ապրող միքրոպներ ալ կան :

Զարմանալի չէ՞ որ առիւծէն ու վագրէն զիրաւ ինքզինքը պաշտպանող մարդը շատ զժուարաւ կը պրծի այս պզտիկ էակներու ձեռքէն :

Այսքան ծանօթութիւններէ վերջ , սիրելի սկառաւ բնիկներ , կարծեմ կարելի է եղբաւ կացնել թէ՛ :

— Պէտք է զգուշանանք վնասակար մանրէներէն , պաշտպանուինք անոնցմէ , սակայն գիտնանք որ այդ մանրէներն ալ իրենց շինիչները և քանդիչները , վնասակարներն ու օգտակարները ունին ուրիշ ամէն կենդանիներու և բոյսերու պէս :

Պ. ՃԵՐՄԱԿԵԱՆ

ՍԿԱՌԻՏԻՆ ՈԳԻՆ

Մեր սկառաւկան դաւանանքը յառաջ եկած է, ինչ ասեմուան ասպետութեան օրինագիրէն : Այս ինչ ասպետական օրէնքները մեծ նմանութիւն ունին մեր սկառաւկան դաւանանքին հետ և մեծ պատիւ մըն է մեզ համար զայն գործադրել մինչեւ մեր կեանքին վերջը :

Մեր սկառաւկան դաւանանքը, ինչ ասպետական օրէնքներուն արձագանգն է, այս պատճառաւ կրնանք ապահով ըլլալ թէ՛ ասպետներ սկառաւկան ոգի ունենին : Այսպէս սկառաւկան ոգին կարելի է գտնել ո եւ է մեկուսի մեզ սկառաւ կամ ոչ սկառաւ :

Ամեն մաքր կը ծնի ուղղութիւն համար դէպի երկու բան, յաջողութիւն և կամ անկում : Ինչո՞ւ : Որովհետեւ ամեն մարդ գէշ կամ լաւ ընելու կամքը ունի, իսկ սկառաւսին կամքն է բարի գործ ընել, որովհետեւ ան առաջնորդուած է եւմարտութեան դաւանանքէ մը որ կը պարտնակէ եղբայրակցութիւն, ասպետութիւն, որսորդութիւն և ծառայութիւն ուրիշներուն համար և մանաւանդ հաւասք Սասունոյ գերագոյն կարողութեանը եւտանց այդ հաւասքի սկառաւսի ոգին ոչինչ կ'արժէ, և առանց ասոր սկառաւկան շարժումը կը քայքայի, և սկառաւկան կեանքը օգուտ մը չ'ունենար մեզի :

ՆԵՐՍԷՍ ՀԱՆՇՄԵԱՆ
2/1 Օձ խմբակ

Բոլոր այն փորձերը՝ զորոնք կը կատարեն բողոքներ և քիստաւորակաւ Միութիւնէ եր, կը ձգտին եսականութիւնը կործանելու : Մեր մեզ անոնք տեսնեն պարզ ձեւին վերածուած են, մեր դաստիարակութիւնը զիւնորակութիւն չէ, մեր զղիւստը նպատակներէն մին է՝ զարգացնել անձնական ձեւերէն բողոքները :

ՊԵՏԷՆ ԲԱՍԻՇԷԼ

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԷՉ

Պաղտատի մէջ սկաուտութիւնը սկսած էր գրեթէ 1917ին վերջերք, և կը կառավարուէին անգլիացի կամ արար խմբապետներէ: Այստեղ նախ յառաջ եկած է մանձտական խումբ մը, յետոյ լատիններ և այսպէս յաջորդաբար շարունակուելով մինչև 19 0 21 խումբ եղած էր:

1. Գոլեմի սկաուտներ, որոնց թիւը կը բաղկանայ մօտ 100-120 հոգի և կազմուած էին մէկ քանի ազգերէ:

2 Լասիներ, որոնք 1918 թուականին կազմակերպուած են ու կը կառավարուին անգլիացի խմբապետէ մը Mr. Baiker անունով:

Բերայի սկաուտներէն խմբակ մը, 1921

ասոնց թիւը հասած էր 1919ին մինչև 65-70ի: Սակայն հիմա զրուած է:

3. Պարուրիս կոչուած սկաուտները, որոնք 1917ին կազմակերպուած էին ու կը կառավարուէին արար խմբապետէ մը. ասոնք 1919ի հանդէսին Ա. մրցանակ ստացան: Թիւերնին 40-45ի չափ է:

4. Փոքր Հայերիկ. — Ասոնք արար մանձտական են, իրենց խումբը կազմակերպուած է 1918ին ու կը կառավարուէին արար վերակազմէ մը. թիւերնին 39-40:

5. Մեծ Հայերիկ. — Ասոնք մօտ 20-22 տարեկան են և կազմակերպուած են 1918ի վերջերք. նոյնպէս կը կառավարուին արար խմբապետէ. թիւերնին մօտ 35-40:

6. Բոլոմակուս սկաուտներ, որոնց խումբը

կազմակերպուած է 1918ին և ասոնք կը կառավարուին անգլիացի խմբապետէ Mr. Gousun անունով. թիւերնին 35:

7. Քաղքեացի սկաուտներ. — Ասոնց խումբը կազմուած է 1918 թուականին, ասոնք կը կառավարուէին անգլիացի խմբապետ Mr. Gousunէ թիւերնին 35-38:

8 Սուրբացի սկաուտներ, որոնք կազմակերպուած են 1918ին վերջերք ու կը կառավարուէին անգլիացիէ մը:

9. Պարոլիկներ, որոնք կազմակերպուած են 1918ին ու կը կառավարուէին անգլիացիէ մը. թիւ 35-38:

10. Եագուպիներ. — Ասոնց խումբը կազմուած է 1918ին. ասոնք այ նոյնպէս կը կառավարուին անգլիացիէ մը. թիւերնին հաւասար է 35-38ի չափ:

11. Հայ սկաուտներ — Ասոնցմէ մէկ քանի տեղացիներ որոնք 1918ին կազմած են փոքրիկ խմբակ մը մօտ 25 հոգիի չափ. իսկ 1919ին ասոնց միացան Հայ որդեր որ կը կառավարուէին անգլիացիէ մը որ իրենց սկաուտութեան մէջ պէտք եղած հոգերը կը հոգար, ու նաև մէկ Հայ երիտասարդ մը, իբր երկրորդական: Ասոնք 1919ի հանդէսին տեղի ունեցած մամանակ չորրորդ մրցանակը շահեցան. թիւ 40-43ի չափ:

12. Ֆասլիկ. — Ասոնք մանձտական են ու կազմակերպուած են 1918ին ու կը կառավարուին արար սկաուտէ. թիւերնին գրեթէ 30-35ի չափ էր:

13. Հրեայ սկաուտներ, որոնք կազմակերպուած են 1918ին ու կը կառավարուին անգլիացիէ մը Mr. Ricket անուն. թիւերնին 38ի չափ:

14. Գարձեայ ասոնք հրեաներ են ու կազմակերպուած են 1918ին. կը կառավարուին անգլիացիէ մը Mr. Preater անուն. ասոնց թիւը հաւասար էր 30-40ի չափ:

Մնացեալները գրեթէ ամէնքը արար մանձտական գաղութական սկաուտներ են:

Ընդհանուր Պաղտատի սկաուտներու պեան էր Majer Bomen որ երբեմն կ'այցելէր խումբերը:

ԾԱՌԻՆ ԹԱՔՍՏՈՑԸ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՍԸ

Վեց սկառաներ բանակումի կրակի մը շուրջ հաւարուած խնդրոյ մը վրայ կը վիճաբանէին, և իրենց դէմքերէն կը գուշակուէր թէ խնդիրը ինչ աստիճանի կարևորութիւն ունէր:

Իրենց առաջնորդը ձօք, ազնի նկարագրի տէր պատանի մը, վիճարանութեան միջամուխ ըլլալով ըսաւ.

«Ի դուք կը վիճէք. ինչպէս որ կ'ըսէք 40 սակի ունէինք պատերազմին առաջ և կրնայինք մեզի հարկ եղած պիտոյքներուն այս գրքամով դժնացում տալ. սակայն հիմայ առնուազն 60 սակի ևս պէտք է որպէսզի մեզի հարկ եղած գոյքերը ամբողջացնենք. Մի վ կրնայ գտնել այդ գումարը»: Ոչ ոք կրցաւ պատասխանել ձօքի առաջարկին և լուծութիւնը տիրեց կրակին շուրջը. նոյնիակ Ֆրէտի որ միշտ դրամական այսպիսի առաջարկներուն պատրաստ կ'ըլլար՝ լռեց:

«Հետեւարար», շարունակեց ձօք, «յառաջիկայ երկու տարիները առանց բանակումի անցնել, և վերջապէս կարելի է որ...» յանկործ կանգ առաւ: «Թ'նչ է այդ» աւելցուց:

Արագ քայլերու ձայներ լսուեցան մացառներուն մէջէն ու քիչ վերջը սկառա մը՝ որուն կերպարանքը մասնագիտական բաժնի խմբակի մը պատահանիլը կ'ապացուցանէր, կրակին առջեւ ցցուեցաւ գլխարաց ու շատ ծանրը շնչելով:

«Մեզի կրնա՞ք օգնել սկառա եզրայրներ» ըսաւ նորեկ պատանին, «Հօրս Օրօն՝ կառատունէն դողցուած է, մեքենավարը ինձ հեռաձայնեց և ըսաւ թէ երկու պատանիներ զինքը զէնքի բռնութեամբ կեցուցին և օթօին մէջ նստելով անհետացան»:

«Մի վ էք դուք, ի՞նչ է ձեր անունը» հարցուց ձօք:

Ալէք Մօնթակիու կը կոչուիմ, և արձակուրդի առթիւ հոս կը գտնուիմ»:

ձօք ոտքի զատկելով. «Շատ լաւ պարտն, առէն ջանք ի գործ պիտի դնենք ինքնաշարժը գտնելու, ձեր հայրն էր որ մեզ արտօնեց այս տեղ բանակիլ: Մեքենավարը ըսա՞ւ օրօին ո՞ր կողմը երթալը»:

«Այս կողմը, ըսաւ Ալէք, բայց չենք գիտեր

թէ որ ճամբուն պիտի հետեւին՝ գողերը, կը կարծեմ թէ խճուղիի ճամբէն պիտի յառաջանան, և կարելի է կըզգան թէ ստտիկանութիւնը զիրենք պիտի հետապնդէ»:

Ֆրէտի միջամուխ ըլլալով, «Կարելի է որ Հեմլօֆ լիւնէն ելլելով դէպի աջ պիտի յառաջանան. ձօք, պէտք է որ զիրենք լեռան առջեւ դիմաւորենք»:

«Հայրս մեր դռնապանին հետ խճուղիէն սկառա յառաջանալ, առարկեցի թէ լաւ բան մը չըրաւ և յետոյ ձեզի գալ մտադրեցի»: «Վաւրրիք ըսաւ ձօք, ու խօսքը Ֆրէտիին ուղղելով. «Ֆրէտի, ներսէն չուանը բեր»: Ֆրէտի վրանին մէջ մտաւ և քիչ վերջ դուրս եկաւ չուանի արձակ մը բռնած ձեռքին մէջ:

«Սրա մը կեցնելու չափ հաստը չէ չուան նիս, սակայն հոգ չէ», ըսաւ ձօք ու խօսքը սկառաներուն ուղղելով. «Պէ՛ն, դուն պահակ կեցիր. իսկ դուք, Տէյլ, Հէնրի և Ֆրանց յառաջացէք դէպի Հէմլօք լեռան ստորտար և ճամբան քարերով գոցեցէք. բայց զգուշացէք ու եւ յարձակումէ, որովհետեւ գողերը զինուած են. գալով դուք, Մօնթակիու, չուանը առնելով մեզի հասէք»:

Առէնքը առանց տարակուսելու ձօքի հրամանները գործադրեցին վայրկեանական: Բանակավայրին մէջ պահակ սկառաէն դատ ոչ ոք մնացած էր: Մօտաւորապէս կէս մղոն հեռաւորութիւն մը կար ճամբուն և Հէմլօք լեռան միջեւ: ձօք և Ֆրէտի չորս վայրկեանի մէջ այս հեռաւորութիւնը կարեցին և հանդարտ հասան ճիշտ այն տեղը ուր՝ կը յուսային օրօն դիմաւորել: Այս տեղը բաւական նպատակայարմար էր, մանաւանդ ճամբան նեղ ու պզտիկ դարձուացք մը ունէր և ծառուղիին ճիւղերը իրարու մէջ անցած՝ կարծես ճամբուն վրայ կամուրջ մը ձեւացած էր. «Այս ի՞նչ սքանչելի տեղ է» ըսաւ Ֆրէտի. «ձօք, եթէ օրօ մը կեցնելու հաստութեամբ չուան մը ունենայինք, բիլամն ուտելէ աւելի թիւրքին պիտի ըլլար գործերնիս»: «Մակայն չուանիք և հետեւարար դիւրին ալ չէ», առարկեց ձօք չըջակայքը զննելով. «հակառակ պարագային եթէ Մօնթակիու ժամանակին հոս չհասնի, ինչ ընելիքս չեմ գիտեր»:

«Կեցի՛ր, շեշտեց Թրէտի, ճամբուն մէջս-
զին վրայ գանուող ճիւղերուն վրայ մազլցելով
դարանինք ու երբ օրօն անցնի, մէջը կը նեա-
ուինք» : «Նոյն իսկ եթէ այդ բառով ալ ընենք,
դարձեալ անօգուտ պիտի ըլլայ, քանի որ գո-
ղերը զինուած են» : ըսաւ ձօք : Թրէտի
չի կրցաւ սրատախանել, իսկ ձօք իր շրջա-
կայքը կը քննէր, երբ խաղաղ գիշերուան ան-
շարժ թուփերուն մէջէն խորունկ ձայն մը
եկաւ : «Ահաւասիկ կուգայ» բացազանչեց
Թրէտի, «ձօք, բան մը ընենք» : ձօք վայր-
կիւն մը մօտիկ ընելէ վերջ, «Անտարակոյտ օրօ
մըն է, շատ բաւ, ծառին վրայ մազլցինք» :
մինչ կը խօսէր, պզտիկ ոտուժով մը ծառին
ցած ճիւղերուն վրայ նետուելով կրցաւ ծառին
վրայ ելլել, Թրէտի անոր հետեւեցաւ և եր-
կուքն ալ ճամբուն վրայ
տարածուող ծառի մը ճիւ-
ղին վրայ դաւանեցան :

«Ի՞նչ պիտի ընենք վեր-
ջապէս, առաջնորդս» հար-
ցաց Թրէտի : «Ընելիքս սա
է թէ այս բարակ շուանին
ձայրը անւորդ կապ մը ընե-
լով պիտի ջանամ օրօն վա-
րողին գլխուն անցնել» :
Խօսած միջոցին իսկ շուանին
ձայրը օղակ մը շինած էր :
Ամէն վայրկեան օրօին ձայնը
կը մօտենար և յաշանի կ'ե-
րեւէր թէ ամենաբազ կեր-
պով կը սուբար ան : Օրօին
ձայնը հեռոզհեռէ ա ելլի օրոշ
կը լսուէր, յանկարծ «Լեբան ստորուն է» շեշ-
տեց Թրէտի : «Լա նստէ» ըսաւ ձօք, «տաքերդ
վար մի՛ կախելի և ջանայ ինքզինքդ պահել,
շատ արագ չի գար կոր» աւելցուց ձօք : «Երբ
օր այս սեղ դայ, աւելի արագ պիտի անցնի»
ըսաւ Թրէտի :

ձօք մարմինը ճիւղերուն վրայ տարածած
էր, այնպէ՛ս որ երկու ձեռքերովը շուանը
բռնած պատրաստ կը սպասէր : Ահաւասիկ
օրօն, փոփոսաց Թրէտի, երբ նշմարեց օրօին
առջևի երկու փայլուն լոյսերը և աւելցուց :
«Կայծակի պէս կը մօտենայ կոր» :

Ան էր, վերջապէս իր հին և նոր վիճա-
կովը կը յառաջանար այնպէս ինչպէս ձիւ մը
քառասորակ արշաւը : Մինչ կը յառաջանար
Թրէտի կրցաւ նշմարել օրօն, որուն մէջ կար
երկու հոգի, մին վարողը իսկ միւսը ետևի

բաժնին մէջ նստած : Իր գորմանքը այնչափ
եղաւ որ գրեթէ չկրցաւ շնչել : Բայց ձօք
բոլորովին սպառախուն վիճակի մէջ կը գանուէր
ինչպէս միշտ :

«Հիմա» գոչեց Թրէտի, այլևս պէտք
չկար խօսելու, ձօք իր շուանը նետուելու դիրքին
մէջն էր : այս վայրկեանէն վերջ պատահած-
ներէն Թրէտի բոլորովին անտեղեակ էր իր
գիտցածը սա էր թէ յանկարծ ծառին մայր
ճիւղը կտրեցաւ, վար ինկաւ և օրօին աղ-
ղութիւնը փոխուելուն արդեւք եղաւ :

Նմանապէս, ձօքի օթօին մէջ գլուխը
մոյնեւը սեռաւ : Յաջորդ վայրկեանին ծառին
ճիւղն իր վրայ եկաւ և զինքը խաղալիքի մը
պէս օղին մէջ նետեց : բարեբախտարար ուրիշ
ճիւղի մը վրայ ինչալով կրցած էր ինքզինքը
ստույգ մահուանէ մը աղատել և վերջապէս ինք-

վտարի սկստանները : 1121
զինքը ճամբուն վրայ տարտամ գոսաւ, սուքի
ելլելով անտեղեակ անցած դարձածէն, կրցաւ
նշմարել օրօն որ ճամբէն դուրս հասաւ ծառի
մը բունին բազխած էր : Օթօի ետևի ծառին
մէջ երկու հոգի կը կուռէին, մին՝ գոզն էր
իսկ միւսը՝ ձօք, որ ամէն ջանք ի գործ կը
գնէր գողը բռնելու : Օրօին եղերքէն կտրուած
շուանի մը ձայրը կախուած էր : Թրէտի ստած
նետուեցաւ և օրօին հասնելով երկու ձեռքերը
պտրեց և անմիջապէս մարդուն վրէժն փախիթը-
ւելով կախուեցաւ :

«Կախուէ՛» պոսաց ձօք յողնած ձայնով մը :
Մարդը՝ որ կարճահասակ, ճարպիկ և ոչժով
մէկն էր, վայրի գազանի մը պէս կը կուռէր,
ձօքի վրէժն այնպէս մը բռնած էր որ ազա-
տու մը անկարելի էր : Բայց Թրէտիի ճնշումով
մարդը ստիպուեցաւ ձօքը ազատ արձակել :

ՄԱՐԶԱՆՆԵՐ

ԿՈՓԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐՀ

Աշխարհի պոքսի շամբիոնը որուն ամէն Աթիլ թիկ խաղերու հետեւիլը և լաւ օթածօղիլ վարելը իմացուած էր, այս անգամ ալ կ'իմանանք որ օգանաւի մրցման մը կը մասնակցի և արագութեան մրցումներէն մին կը շահի Պօքսի ռէքօրը կտարելէն վերջ, հիմա ալ օգանաւի* ակթօրը կտարել կ'ուզէ արգեօքս:

* ԳՈՒԲԱՆԹԻԻ ԿԸ ՔԱՆՈՒԻ.— Պրանսայէն եկած վերջին լաւ բերուն նամածայն ժօռժ Գառբանթիէ 1922ի թօմ կիպրնոսի հետ ընելիք մրցումէն վերջ կոփամարտի աշխարհէն բոլորովին պիտի քաշուի ժօռժ 45 տարիէ ի վեր իր ազգին դրօշին տակ կռուեցաւ, ամբողջ աշխարհ: մէջ Ֆրանսական անունը բարձրացուց, այլիւս անոր մարմինը ընտանեկան օճախին մէջ հանգստի պէտք ունի, ինչ որ իր բժիշկն ալ կ'ըսէ՝ Գառբանթիէ կռուելէ յոգնած է: 45 տարի ամբողջ կռուած է և ալ տակից վերջ ան չի կրնար ընել ան ինչ որ բրած է, որովհետեւ շարաշար կռիւներէ ձերացած են անոր գնդերները սակայն Գառբանթիէ իր կարգին պիտի կրնայ՝ ձգել այն փայլուն ասպարէզը, ռինկի այն գեղեցիկ կեանքը, այն փառքը, այն կեցցէները: 45 տարի ամբողջ հուռուաներու մէջ օրօրուող ժօռժ պիտի կրնայ՝ բախուիլ այդ կեանքէն...

* Նիւ Եօրքէն եկած լուրերէն կ'իմանանք որ Տէմզի Լոկոմոմբերի մէջ դարձեալ պիտի մրցի, այս անգամ իր հակառակորդը կամ Պիլ Պոէնէնը (որ երկու անգամ պարտուած է), կամ թօմ կիպրնոսը պիտի բլայ: Միւս կողմէ թէքս Ռիքլուս նախկին շամբիոն ձէս Ուիլլուոնին այցելութիւն մը տուած է և շամբիոնը շատ լաւ տրամագրութեան մէջ գտած է և կը յուսայ որ քանի մը ամիս փորձէ վերջ ան պիտի կրնայ Տէմզիի հետ մրցիլ: Այնպէս կ'երեւի որ Նիւ Եօրքի մէջ դարձեալ մեծ մրցում մը պիտի բլայ աշխարհի շամբիոնութեան համար. չի մտնանք ըսելու որ Ուիլլուոս Յրդ օտուանոն «Նօք Առթ» եղած է Տէմզիէն:

* Ահա նոր լուր մըն ալ Գառբանթիէի մասին լոնտօնէն եկած վերջին լուրերէն կ'իմանանք որ Գառբանթիէ իր վերջին մրցումէն առաջ Անգլիոյ մէջ մրցում ընելու համար պայմանադրութիւն կնքած է: Այս մրցումը տեղի պիտի ունենայ 17 Նոյեմբերին, սակայն մինչեւ ցարդ հակառակորդ չէ որոշուած կը յուսացուի որ Գուլգո Աւստրալիոյ շամբիոնը ըլլայ անոր ախոյեանը:

* Միջ կիպրնոս գարձեալ յարութիւն կ'առնէ: Ամերիկացի Նշանաւոր սիանթիլի կռիւամարտ Միք Կիպրնոս (Գառբանթիէի ապագայ հակառակորդին

եզրայրը) որ աստիճան մը ի վեր պօքսը ձգած էր, վերջերս գումարներուն մեծութիւնը տեսնելով վերստին մրցումի սկսած է: Ան Մայիս Աէն ի վեր 10 մրցում բրած և ամէնուն մէջն ալ յաղթական ելած է: Ան 33 տարեկան է, իր ամենաջերմ փափաքը աշխարհի շամբիոնին հետ չափուիլն է, և յուսայի է որ թէ՛ ձօն Ուիլլուոսը և թէ՛ Պրիան Տօնէյը վար տանէ իրենց զիրբերէն:

* Ատենէ մը ի վեր այն գրոյցները կը շրջէր թէ Տէմզի չէր ուզեր մրցիլ սեւամորթներու հետ: Սակայն այս գրոյցները բոլորովին անհիմն են, քանի որ Տէմզի «Ուօրլտ» լրագրին հետեւեալ յայտարարութիւնը բրած է. «Իմ շամբիոնութիւնս պիտի պաշտպանեմ, որու գէմ որ ըլլայ պիտի կռուիմ, ձէք ձօնորն և շարքի Ուիլլուոսի հետ եթէ ժողովուրդը փափաքի, սակայն ձօնորնի հետ այն աստիճան միայն կը կռուիմ երբ ան իր կարող ըլլալը ապացուցանէ շարքի Ուիլլուոսը պարտելովն: (Այս երկու մարդիկները սեւամորթ են, արգէն ձօնորնը ամենուս ծանօթ է, իսկ միւսը Տէմզիի հաւասար խաղացող մըն է):»

ԱՅԼԷԹԻԿ ԿԵԱՆՔ

Անգլ ցիլ փողոց Վ. Լաւթ որ Ուէսմմինիթրէն Պոսայթը երկու անգամ առանց կենալու վաղելով երթալ դալու համար համարայ ելած էր, ստիպուեցաւ կենալ 2 հոստուորութիւնը 208 մզոն էր (335 քիւ.) և ան մտադրած էր 44 ժամուան մէջ առնել: Մինչեւ ցարդ էն երկայն վաղքը 200 մզոն է (321 քիւ.) և 35 ժամ 9 վայրէն առնուած է սակայն մարդարանի մէջ: Լաւթ 56 տարեկան է:

**ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ
ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ**

- 100 մէթր.— Բէթիո 11: 200 մէթր.— Բէթիո 232/5:
- 400 մէթր.— Սթէյնֆըլտ 541/5: 800 մէթր.— Շվէյէնկ-Ռէպո 2'11: 150) մէթր.— Շվէյէնկ-Ռէպո 4'33: 8000 մէթր.— Ֆոլքլո 18'11/14/5: 110 մեթր Արդ.— Իմուէ 178/5: 40) մեթր Արդ.— Նէմէլ 1'22: Երեք քայլ.— Բէթիո 12,18 մեթր: Բարձրութիւն.— Սթէյնֆըն 1,70 մեթր երկայնութիւն.— Բօր 5,82 մեթր. Ոկաւառակ.— Իւլթիթ 40,86 մեթր երկայն նեակ.— Մոսալիա 12,55 մեթր: Նիզակ.— Իւլթիթ 48,40 մեթր.

* Գերմանիոյ տարեկան ոլիմպիականները որ Լամպուսկի մէջ տեղի ունեցած են հետեւեալ արգիւնները տուն:

- 100 մեթր.— Լուպ Ն 10 8/10 երկ. 200 մեթր.—

Հուլէն 228/10՝ 400 մթ. Ռբբոն 492/10 երկ. 800 մթ
 — Բրան 1՝374/10 1300 ֆորքի 4՝74/10՝ 110 մ. արդ.
 Կիւմէն 164/10՝ 10000 մեթր.— Վիթձ 34՝274/10՝ Բարձ-
 րութիւն.— Ֆիցոճն 1,803 մեթր երկայնութիւն.—

ցումներու միջոցին քանի մը մրցումներու ռէքորդ
 կտրեցաւ Տրնբլոն 400 վազած ասէն առաջին 300
 մեթրը 345/10 էն առաւ բակայն ամերիկայի Մէյլոս
 1881 ին 330 եռոտան 33 երկ. առաւ և Բաստոնք 300

Կ Ո Ւ Ռ Տ Է Ն

որ վերջերս Ամերիկայի մէջ տեղի ունեցած մրցման մը մէջ 7,696 մեթր
 ցատկելով աշխարհի նոր ռէքորդ հաստատած է. Նախկինը 7. 616

Սոյինկըս 7,14 մեթր Յոգով ցատկել.— Ֆոխբի 3,70
 մեթր Նիդակ.— Պուչկէյսթըս 60,73 մեթր երկաթ.—
 Հալթ 12,73 մեթր Սկաւառակ.— Սթէյնպոէնըս
 42.73 մեթր. 3000 մեթր.— Սկէտառֆ 15՝481/10 մըր-

մեթրը 334/8 էն 22 ապրիլին Մըյումներէն վերջ
 Սոյինկըս որ երկաթի Յրդ ելած էր 13 73 մեթր
 նետեց և Հոսնայէնկ որ երկայնութիւն ցատկելու
 Յրդ ելած էր 7,33 մեթ. ցատկեց ինչ որ երկու նոր
 ռէքորդներ էն

Պատկերագրեց՝ Ա. ՍԱՐԿԻՍԻԱՆ

Իտլ. Թարգմ. Հ. ՅԱՆՈՐՈՍ ԲՕՍՊԵՐՇԵՂԵԱՆՆԻ

Հեղինակ՝ EMILIO SALGARI

Գ. ՄԱՄՈՒԹԻ ՔԱՐԱՅՐԸ

Առաջնորդները արդեօք ստոր վրայոք պիտի չխօսին, անոր ակամեղն վախաց Մորկան:

— Ինձ երգունցան բացարձակ լռութիւն պահել, ես անոնց պատուոյ մարդիկ բլլա՛նուն կը հաւատամ:

Պարձըն, Մորկան, ռանյիբունեբուն պետք իր տանը մարդիկով ու քսան խափշիկներ ամէնքն ալ ջաներով ու ըամբարներով իշան բարայրին մէջ, երկրաչափը, Օ՛Քօնոր և ուրիշներ շատ մը կրկնտնօտարարակներ հաստատելով սկսան կառքը պարպել և իջեցնել նաւակի կողին կտորները՝ որոնք վաճառն բիրոյն աւելի չէին կշտեր:

Եր, ու ժամ չտակեց՝ նաւակին կտորները, մեքենան, պաշարը, գործիքները, զեռտնները, զէնքերը, և մերքապէս ինչ որ կար հորին յատակը, իջեցուած էին, զանոնք Մարդրու-մին եզերքը փոխադրելը կը մնար:

Սըր ձօն՝ մարդիկը բիչ մը հանգստացուց, առատ վիլով զօրացուց, կտոյ մի քանի ջաներ բաժնելով՝ մեկնուածի նշան տուաւ:

Յիսուն սեւամորմները, առաջնորդն րո և երեք որսորդները, ջորիներու պէս բեռնաւորուած, խանդավառութեամբ առաջին ճամբորդութեան ձեռնարկեցին բացարձակ լռութիւն պահելով: Ժամբան դժուարին էր, մերձ կը բարձրանար մերձ կ'իջնէր, երբեմն ընդհատուած էր կատաղի ջրհոսանքներով՝ որոնք կը զանախիժէին բարձր ժայռերէն վար խորունկ պտառաւածքներու մէջ, մեծղի ապաստաններէ, լոյրծուն ճամբաներէն ուր ստրի վրայ կենալը անկարելի էր. սակայն այդ մարդիկը երկամէ սրունքներ կը կրէին և ճէրբիւնքերու պէս զօրաւոր էին:

Առտուն ժամը մէկին խուճըր կը հասներ անդունդին եզերքը, որուն խորքէն այնպիսի զգրդիւն կը լսուէր որ տեսակ մը սարսափ կ'ազդէր:

Երկրաչափը վերադարձրց յիսուն մարդիկը բեռին մնա-

ցած մտալ բերելու համար: Յետոյ ծռեցաւ անդունդին բերանն Վար իջեցնելով չուանի մը կապուած մի կանձեղ:

- Իսն մը կը տեսնուէ՞, հարցուց Պարձըն:
- Բացարձակապէս ոչինչ, պատասխանեց երկրաչափը:
- Ի՞նչ բանէ ստաջ կուզայ այս շտապը:
- Ջրվէժէ մը պտտասխանեց երկրաչափը: Յատակագիտը գայն ցոյց կուտայ: Ո՞վ առաջ կ'իջնի:

— Ե՛ս, ըսաւ Մորկան:
 — Ե՛ս, գոչեց Պարձըն:
 — Թէ որ ապահով ըլլայի Թէ ուրուականի մը պիտի չհանդիպիմ և ես, մրմաաց Օ՛Քօնոր, ո՞ր հայրենակիցներէն նուազ աւերորդապաշտ մը չէր:

— Լաւագոյն է Մորկան, ըսաւ Սըր ձօն:
 Որսորդը՝ գօտին ապահովցուց և ապահովութեան լապտիք մը, ու հեծնելու պէս նստեցաւ երկամէ ձողի մը վրայ որ երկու ամուր չուաններու կապուած էր:

— Կը վախե՞ս, հարցուց երկրաչափը, որ սրտի տաղնայ մը զգաց:

- Չեմ վախեր, պատասխանեց որսորդը:
- Իջեցուցէ՛ք զինքը, ըսաւ Սըր ձօն առաջնորդներուն: Չուանը սկսաւ դանդաղ դառնալ ճախարակին մէջ ու յանդուգն որսորդը սկսաւ տակալի վայրէջքը այդ խորքաւոր վիճին՝ որ Թերես իրեն կը պատրաստէր գործուրելի անակեղներ:

Երկրաչափը բաւական տեղունած աչքերովը կը հետեւէր Մորկանին որ երկու ձեռքերով կառչած էր չուանին, ու կը սարսաօր երկամէ ցողին իւրաքանչիւր ճօճումին: Անոր ձայնն երթալով սկսաւ ախրել՝ վիճէն դուրս ելլող խաւ զգրդիւնին:

- Կը վախնա՞ս, կը հարցնէր միշտ:
 - Ո՛չ, կը պատասխանէր Մորկան:
- Իկոյ վայրկեանը դար մը երեւցաւ այդ մարդկանց, երբ

յանկարձ չուանը շնորհաւ Երկրաչափո՞ որ եւ քաշուած էր, վագից անդունդին եզերքը ու վարը նայեցաւ:

- Կեցէ՛ք հրամայեց խնդրուի ձայնով մը:
- Ի՞նչ պատահեցաւ, հարցուցին:
- Այլ եւ լամբարը չեմ տեսներ, ու չուանը ձեռք չե. պատասխանեց Սըր ձօն:
- Անկարելի է զոչեցին Պարմըն և Օ'Քօնոր, որոնք ցուրտ քրտինք մը զգացին իրենց նստատեղի վրայ:
- Լաուժի՛ն, ըսաւ երկրաչափը, Մորկանի ձայնը կը լսեմ. նորէն ծոնցաւ անդունդին բերանը, չուանը բռնելով ականդ դրաւ. խուլ մռնչիւնի մէջէն լսեց Մորկանի ձայնը:

Չուանը սկսաւ դանդաղ դառնալ ճախարակին մէջ ու յանդուզն որսորդը սկսաւ ստակալի վայրէջքը:

- Կա՛ց, կը պոսար աներկէ՛ղ որսորդը:
- Հասա՞ր յատակը, հարցուց Սըր ձօն:
- Կամ, այն է որ ջուրի շտապէն և կամ ուրիշ պատճառաւ ձայնը հոն վարը չհասաւ, ու պատասխան մը չառաւ. սակայն բառատուն ոտք խորումեան մէջ յանկարձ նշմարեց լայտերը, որ կարծես պատի մէջէն դուրս կ'ելլէր և զգաց չուանին ձրգտիլը ու ցնցուիլը:
- Չգեցէք դառնալ, պոսալը լսուցան անդունդէն:
- Չուանը շարունակեց դառնալ հարիւր ոտք եւս ու ձրգտումը կորնցուց. երկրաչափը վարը նայելով՝ հազիւ տեսանելի լուսաւոր կէտ մը նշմարեց:
- Հասա՛ւ, զոչեց ան:
- Հինգ վայրկեան եւս սպասեց ու վեր քաշեց չուանը որուն ծայրը ծալուած ու թացցած պզտիկ թուղմ մը կախուած էր: Բացաւ զայն ու կարդաց մատիտով գրուած հետեւեալ բառերը. «անվտանգ հասայ, կրնար առանց վախի իջնել»:

- Կարդը քեզի է, Պարմըն, ըսաւ երկրաչափը:
- Պատրաստ եմ, տէ՛ր, պատասխանեց խառնածիւնը:
- Հեծաւ երկամէ ձողին վրայ ու հանգիստ՝ երկու վայրկեանէն իջաւ: Օ'Քօնոր բիշ մը վարան՝ լէ ետք հետեւեցաւ ընկերներուն:
- Հիմայ, ըսաւ երկրաչափը առաջնորդներուն դառնալով՝ իջեցնենք քեզ:

Գ. — ՄԱՆՍԻՐՈՒՄ

Ճախարակները և չուանները իրենց անդերն էին: Առաջնորդները՝ երկրաչափին հրամաններուն ներքեւ՝ երկամէ շերտերը չորս չորս կապեցին ու իջեցուցին անդունդին խորը ուր Մորկան Պարմըն և Օ'Քօնոր՝ զանոնք քակելով կարգաւորեալ կերպով կը շտկէին:

Աշխատութիւնը սուեց երեք լման ժամեր, և այդ պահուն սեւամորթներն ալ հասան՝ բեռին մնացած մասը բերելով զոր իջեցուցին Մալդրուսի մէջ: Առտուան ժամը վեցին ամէն ինչ լնցած էր. երկրաչափը հազար տօլար տուաւ առաջնորդներու պետին, նոյնքան ալ սեւամորթներու պետին ու զանոնք ամէնքը երդունցուց քացարձակ լուծիւն պահել. յետոյ կրկնաճախարակները վերցնել տուաւ և ամենուն ձեռքը սղմելէ ետք հեծաւ երկամէ ձողին վրան՝ որով ընկերներն ալ վար իջէր էին:

- Տէ՛ր ըսաւ առաջնորդներուն պետը՝ իրեններուն չուանը դարձնելու հրաման առին տառջ վերջը այս չուանը ևս վե՞ր պիտի առնենք:
- Այո՛, պատասխանեց երկրաչափը:
- Աւ թէ որ ստիպուիք Մալդրուսէն ետ դառնա՞լ:
- Աւշադրութիւն բրէ՛ ինձ. թէ որ քեզ նեղութիւն չէ, ամէն օր կ'եսորին, եկո՛ւր անդունդին եզերքը, ու թէ որ հրազէնի երկու հարուած լսես, իջեցո՛ւր չուանը:
- Կը խառնամ կասարիւր:
- Ծնորհակալ եմ, ու թէ ողջ դառնամ առատորէն պիտի վարձատրեմ զքեզ:
- Երեւո՛ք բարով տէր, Աստուած պահպանէ զքեզ:
- Մնաս բարով քարեկամ. նշան տուր:

Չուանը սկսաւ դառնալ եւ երկրաչափը իջաւ աճաւոր անդունդին մէջ որ ոտքերուն ներքեւ կը քացուէր:

Պատերը խորտուրորտ էին, հազար ու մէկ կողմ ճեղքուած, մերթ խոռոչացած ու մերթ ցցուած այնպէս որ երկրաչափը անոնց կը գարնուէր և զգեստները կը պատռուէին: Խորէն խուլ բամբիւններ կուզային և ան որչափ վար իջնէր աւելի զարնուիլի կը դառնային: Արշափ որ գերազանց արիասարուութիւն մըն ալ ունէր, այդպէս չուանէն կախուած պահուն, թանձր խաւարէ շրջապատուած զոր կուրծքէն կախուած լամբարը հազիւ հազ կը լուսատրէր, և սղմուած սրածայր ժայռերուն միջիւ ան սարսուռ մը զգաց: Վարը նայեցաւ: Խորը, շուտ խորը կը տեսնուէին երեք լուսաւոր կէտեր, և անոնց շուրջը նշմարեց հազիւ տեսանելի և անշարժ մարդկային երեք կերպարաններ: Անտարակոյս իր երեք ընկերներն էին՝ որոնք սրտատրոփ սարսափելի էջքը կը դիտէին:

Բառատուն քայլ խորումեան մէջ՝ Սըր ձօնին ոտքերը հանգչեցան տախարակ ժայռի մը որ կը ցցուէր նորին մէջտեղը: Չորս մուծ քորայրներ փորուած էին որունց մէջէն կ'ելլէին այդ տարօրինակ աղմուկները. կարեւն թէ կատաղի ջրոտաններ կը թափէին անոնց մէջ: Ասքովը հրեց ինքզինքը ու շարունակեց իջնել: Աւրիշ հարիւր ոտք խորումեան մէջ տեսաւ որ՝ առաջին ճեղքուածքէ շուրջ սիւնակ մը ցայտելով՝

կատաղաբար կը նետուէր անդունդին խորը: Շառաչը՝ այնքան մեծ էր որ: կարծես ժայռերը կը Թաալէին և այնքան սաստիկ ուժգնութիւն ունէր որ կը սպառնար լոպտերը մարել:

Խլացած, մտրակուած ջրացայտէն ու փրփուրէն որ մինչեւ իրեն կը հասնէր, իջաւ ջրվէժին մէջ, ապառաժի մը վրայ ոտքերը դրաւ, ուր իր երեք ընկերները կը կենային:

— Կեցցէ՛ք Պ. Վէպիէր, պոռաց Պարթըն սկանչէն ի վար:

Երկրաչափը զժուարուծեամբ լսեց անոր ձայնն ջուրի ահուկի Ֆոնչիւնէն: Բռնեց բարեկամին ձեռքը ու պինպ մը սղմեց:

Չորս յանդուղն մարդիկ մտան զետնասարսի մը մէջ, կանգ առին պզտիկ քարայրի մը մէջ որուն զետինը սեփ սեւ հող էր ու ասդին անդին ձեան պէս ճեմակ ժժմակներ ջԵԲ-ւած էին: Ադ տեղ ազատութէն կրնային խօսիլ:

— Ամէն բան ի կարգի է ըսաւ Մորկան:

— Գտա՞ր այդ անցքը որ մեծ զետնուղիին կ'առաջնորդէ ըսաւ երկրաչափը:

— Հետեւեցէ՛ք ինձ:

Մորկան ձեռքերը կռմնցուց որձաբար պատի մը որ տեղի տուաւ և չորս ոտք տրամագծով կըր անցք մը ձեւացաւ:

— Նայեցէ՛ք ըսաւ, լապտերը շարձրացնելով:

Երկրաչափը՝ առջեր բացուած տեսաւ անագին ընդարձակ զետնուղի մը որուն բարձր կամարը կը ծածկուէր մթութեան մէջ: Մէջը՝ խորտուրտտ, կտրատուած, խորը շացած կողերուն միջեւ մոռյլ կատաղի զետ մը կը վազէր դէպի հարաւ-արեւմուտք: Հոն կը տիրէր՝ զով, խոնաւ և դուրսի օդէն աւելի ծանր օդ մը, բայց կարելի էր ներշնչել:

— Ընդդ աս է Թուղթին մէջ նշանակուած զետը, ըսաւ երկրաչափը:

— Մարդ կը տեսնուի՞, հարցուց Օ'Բոնօր անհանգստութեամբ մը:

— Ո՞վ կ'ուզես որ ըլլայ, ըսաւ Պարթըն:

— Ինձ ըսած են Թէ՛ քարայրներու մէջ ուրուակմաներ կ'այրին:

— Առասպելներ, սիրելիս:

Դառնանք, ըսաւ երկրաչափը, առաջնորդները իմ հրամանին կը սպասեն:

— Հրաման, Սըր ձօն, ըսաւ Պարթըն: Արդեօք անոնց ըսի՞ք Թէ՛ մենք ինքաններու զանձերը վիտտելու կ'երթանք:

— Ո՛չ բարեկամ անոնք կը կարծես Թէ՛ մենք մեծ երկրախուզական արշաւանքի կերթանք:

Շատ լաւ ըրեր էք:

Դարձան քարայրը ուր կեցած էր բեռը, երկրաչափը Թուղթ մը պատեց իր յուշատետրէն ու գրեց.

«Չուանը վեր բաշեցէ՛ք. Ամէն բան լաւ կ'երթայ: Մնացէ՛ք բարեաւ:»

Յետոյ զայն կապեց չուանին, զոր՝ առաջնորդները Պարթընին ատրճանակի մէկ հարուածով տուած նշանին վրայ վեր բաշեցին:

— Հիմայ սկսինք շինել նաակը, ըսաւ երկրաչափը:

Պարթըն, Մորկան և Օ'բոնօր զետտիր փոխադրեցին Թուանշանուած կտորները՝ որոնք շատ Թեթեւ՝ պոզպատէ էին, բայց սաստիկ բաղխում մը արճամարելու չափ դիմացկուն: Անմիջապէս գործի ձեռնարկեցին իրենց պետին աջակցութեամբ:

Երկու ծամ չտեւեց կտորները միացնել՝ որոնք ամենագեղեցիկ հանգիստ ու նեղ կողերով նաւ մը ձեւացուցին: Ան երեսունվեց ոտք երկայն, և տակունց ոտակով մը շինուած էր:

Մեքենայի և շոգեպտուտակի զետեղումը աւելի երկար տեւեց: Մորկան՝ որ ըսածին համեմատ բաւական տարիներ

մեքենափար եղած էր, ապահովուցուց ընկերները Թէ՛ յուսահատական պարագային այն նաակը կրնար տասնըվեց հանգուց արագութիւն մ'առնուլ ծամուան մէջ:

Երկրաչափը՝ ծամը 12 ին առաջարկեց քանի մը ծամ ընանաւ: Առաջարկը ընդունուեցաւ և իւրաքանչիւրը փամփուշով իր հաստ վերմակին պտակեցաւ նաակին մօտ:

Երեկոյեան ծամը ուժ էր երբ արմնցան: Պաղ մտով առատ կերակուր մը կերան զոր երկրաչափը ծրարի մը մէջ ապահոված էր, յետոյ մէկ մէկ ծխեցին, և ապա նաակը բշեցին զետին մէջ զայն հաստատապէս կոպելով ծայրի մը ցցուածքին:

— Գեղեցիկ, հրաշալի՛ է պոռացՕ'բոնօր, ովկիանտներու վրայ ծամորդութեանց միջոցին, այսքան լաւ շինուած շոգե-նակեր շատ քիչ անգամ տեսեր եմ:

— Ու երբ շոգեպինդ սուրայ, աւելի հիանալի պիտի ըլլայ, ըսաւ Պարթըն:

— Սկսինք բեռնաւորել, բարեկամք, ըսաւ Սըր ձօն, շոգեմակոյթը անհամբեր կը սպասէ մեկնել:

Երկու հագար եօժը հարիւր քիլօ բեռ կայ լեցուելիք: Չորս հարիւր քիլօ ածուխ, երկու հարիւր ձէժ լամբարներուն համար, երեք հարիւր քիլօ չոր ձուկ, չորս հարիւր պարքամատ, երկու հարիւր թեմիխաւ (մսի ալիւր, ինչպէս կ'ընէին հնդիկները), հարիւր քիլօ ալքոլ խոնանոցի կրակարանին համար, իսկ մնացածը՝ գործիքներ ինչպէս լծակներ, երկամէ ձողեր, երկու ուրիշ պոռուտակներ, և այլն. Թէյ, շոքրաւ, խահուէ, վիսի, ցինի և պրակնի շիշեր, սնտուկ մը աղ, հագուստներ, ծածկոցներ, ականի և հրացանի վառօժ, զէնքեր, բրիչներ, բաներ, չուաններ, կողմնացոյց, օդաչափ, երկու անգայտաչափ ճնշուած օդի, երկու ժամանակաչափ, չորս ուռջայրջ գործիքներ հաստատուն միացով պզտիկ բոմբայով մը և շարժուն զանններով, որպէսզի կարողանան օդոյ պահարանին պաշարը ապահովել, ու պզտիկ դեղարան մը և այլն . . .

Ինչոր այս առարկաները շատ լաւ զետեղուեցան, այնպէս որ կարելի պիտի ըլլար հանգչելու համար բաւականաչափ տեղ մը ազատ Թողուլ իրենց ծածկոցներուն:

Ժամը տասին վերջին պատրաստութիւնները աւարտեցան: Երկրաչափը՝ չորս հատ ճեղիի դրոմեամբ ապահովութեան կաննեղ վառելի տուաւ, որոնք պատած էին՝ երկամէ հաստ Թեյերով պաշտպանուած բիւրեղեայ խողովակով մը ու ծածկուած մետաղեայ ցանցով մը. յետոյ ելաւ շոգեմակոյթին վրայ որ մեղմօրէն կը տատանէր յորդաչուր զետին փրփուրից ալիքներուն վրայ: Ընկերները իրեն հետեւեցան մի քիչ յուզուած, ու տոգոյն:

— Բարեկամք, ըսաւ Սըր ձօն, հանդիսաւոր ձայնով մը, Թէ որ ձեզմէ մէկը արիւմթիւն չի զգար ինձ հետեւելու, Թող խօսի:

Ոչ որ պատասխանեց:

— Շնորհակալ եմ, բարեկամներս: Պարթըն, շիշ մը բաց: Խառնածինը հին վիաքիի շիշ մը բացաւ լեցուց չորս գաւաթները:

— Ի՞նչ անուն պիտի կրէ մեր շոգենաւը, հարցուց երկրաչափը:

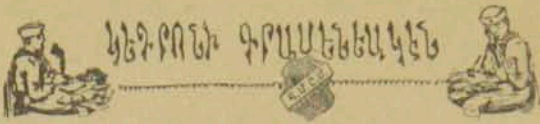
— Հուսախաբէն լաւագոյն անուն մը չեմ կրնար գտնել, ըսաւ Մորկան:

— Հուրբա՛ Հուսախաբի համար, գոչեց Սըր ձօն:

— Հուրբա՛ որտացին որտորները:

Ու բաժակները պարպեցին մէկ անգամէն:

(Շարունակելի)

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ ԹԻՒ 67

ԿԵԴՐՈՆԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱՆՈՒՄԲԷՆ

1.— Սկաուտական ինքնութեան տոմսերը պատրաստ ըլլալով մասնաճիւղերէն նախապէս պահանջուած սկաուտներու աղիւսակաձեւ լիակատար ցանկերուն փոխով առարուժը անհրաժեշտ է: Այն մասնաճիւղերու սկաուտները որոնց ցանկերը չեն ներկայացուցած, յիշեալ տոմսերը պիտի չկրնան ստանալ և ոչ ալ ստորեւ նշանակուած նշանները:

Նոր պատրաստութեան մէջ եղող սկաուտական ինքնութեան տոմսերը յանձնելու առիթով — առանց որուն ոչ ոք իրաւասու պիտի ըլլայ սկաուտական տարագ կրելու — անհրաժեշտ է պատրաստ ունենալ լուսանկարի երեք օրինակներ: Լուսանկարները պէտք է քաջութի սկաուտական օրինաւոր տարագով և գըլխարկով, ծաւալը պէտք է ըլլայ 3 սմ. լայնք 4 սմ. երկայնք:

2.— Սկաուտի մը սկաուտական շարքերու մէջ գտնուած տարիներու թիւը ցուցնելու համար որոշուած է գործածել վեց ճաճանչով աստղեր որոնք մասնաճիւղերուն կը հայթայթուին կեդրոնի կողմէ:

Այս աստղերուն գործածութեան մանրամասնութիւնները ստորեւ կը ձեռքի և անոնց խղճամիտ կիրարկումը կը պահանջուի:

Սոյն աստղերը կրելու համար անհրաժեշտ է երկրորդ կարգի քննութիւնը յաջողութեամբ անցուցած և մէկ տարի ամբողջ սկաուտական շարքերու մէջ կանոնաւոր կերպով ծառայած ըլլալ. այս պարագային մէկ ճերմակ գոյնով աստղ, երկրորդ տարւոյն վերջ՝ երկու ճերմակ աստղ, երեք տարին լրանալուն մէկ ոսկեգոյն աստղ, չորրորդ տարւոյն մէկ ոսկեգոյն և մէկ ճերմակ, հինգերորդին մէկ ոսկեգոյն և երկու ճերմակ վեցերորդին երկու ոսկեգոյն և այսպէս յաջորդաբար: Ճերմակ աստղերը պէտք է դրուած ըլլան աստղերէն հաղիւ թէ մեծ՝ բալի գոյն կերպասի վրայ և ոսկեգոյն աստղերը կանաչ գոյնի վրայ: Այս աստղերը ձախ գրպանին վրայ աջէն ձախ պէտք է դրուին:

3.— Սկաուտական նոր աստիճան մը աւելցած է որ պիտի կոչուի ՎԱՐԻՉ ԱՌԱՋԵՈՐԳՈՒԹԻՒՆ: Այս աստիճանը կրնայ տրուիլ այն

առաջնորդներուն որոնք ունենալով հանդերձ արժող փորձառութիւն և մէկէ աւելի խմբակներ վարելու կարողութիւն առկաին չեն լրացնեն փոխ—խմբապետէն պահանջուած ամէն պայմանները: Այս աստիճանը կ'որոշուի ձախ գըրպանին վրայ երկուքի տեղ երեք ճերմակ երկուքով:

4.— Պարբերաբար սկաուտ խմբապետներու և պատասխանատու վարիչներու հաւաքումներ տեղի պիտի ունենան անոնց նպատակը պիտի ըլլայ՝ խորհրդակցութիւններ, կարծիքի փոխանակութիւն Սկաուտական խնդիրներու մասին անձնական փորձերու, փորձառութիւններու և նկատողութիւններու վրայ զեկուցումներ և դադափարի փոխանակում և այլն, սոյն հաւաքումները ունէ պաշտօնական հանգամանք պիտի չունենան, ինչպէս նաև ունէ դիւանական կամ ատենական գործողութիւն, ասոնց պիտի նախագահէ Սկաուտական Յանձնախումբի ատենապետը: Առաջին առաքումին թուականը և խորհրդակցութեան նիւթը պիտի հաղորդուի:

5.— Սկաուտական երկրորդ կարգի քննութիւնները կրնան անցնիլ աւագ խմբապետին նախագահութեամբ՝ խմբապետական ժողովին առջև, իսկ այն մասնաճիւղերուն մէջ ուր աւագ խմբապետ գոյութիւն չունի, կեդրոնի Սկաուտական Յանձնախումբին պատուիրակին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

6.— Երկրորդ կարգի նշանակները արդէն պատրաստ են, և կը ստացուին մասնաճիւղի խմբապետին ստորագրութեամբ մասնաճիւղի կնիքով:

Սկաուտական մասնագիտական նշանները պատրաստութեան մէջ ըլլալով, սկաուտներու այդ ուղղութեամբ պատրաստութիւնը խմբապետներու կը յանձնարարուի:

7.— Բոլոր հայ սկաուտները պարտաւոր են յետ այսու քաղաքական տարազին խմբակին վրայ կրել հայ սկաուտներ համար մասնաւորապէս պատրաստուած fleur de lis նշանակ մը, Հ. Մ. Ը. Մ. ի նշանակներուն տեղ: Մինչեւ փոխ առաջնորդ կը կրէ ԳԵՂՄԵՆ մինչեւ փոխ խմբապետ ՃԵՐՄԱԿ, և խմբապետէն սկսեալ ԳՈՐՇԱԳՈՅՆ:

ԿԵԴՐՈՆԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վերոյիշեալ պատրաստած նշանակները կը գտնուին կեդրոնի գրասենեակը:

Գիներն են՝ Ա. կարգ 25 զրշ., Բ. կարգ 25, ճերմակ fleur de lis 20 զրշ., դեղին 20 զրշ., զորչազոյն (արծաթ) 25 զրշ.:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲՆԻՆ. ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՏՈՂԱՆՅՔ

Յառաջիկայ նոյեմբեր 6ին տեղի կ'ունենայ միջազգային սկաուտական ընդհ. տողանցքը, Բերա, Թաքսիմի մարզարանը, կը նախագահէ Զորավար Հարինկիթըն, պիտի հրաւիրուին պաշտօնական անձնաւորութիւններ:

Հ. Մ. Ը. Մ. Կեդր. Սկաուտական Յանձնախումբը լուրջ պատրաստութիւններ կը տեսնէ այս առթիւ: Մեր տղաքը պիտի դիտանան անշուշտ արժեցնել ինքզինքնին և իրենց մասին գոյացած համակրութիւնը ամրացնելու պիտի աշխատին: Ապագայ Հայ ցեղին կարելիութիւնները և ոգին ցոյց պիտի տան օտար քննող աչքերու. մեր ամէնէն պզտիկ անկարգութիւնը կը դիտուի հոն, Հկարծենք որ կրնանք ծածկիլ դիտելու վարժ աչքերէ մեր ամենափոքր տգեղութիւն: Օտարներու կողմէ քննադատութիւնը մեր մասին աւելի խիստ է քան ուրիշ ազգերու: **ԶՈՒԱՐԹ ԼՐՁՈՒԹԻՒՆ** և **ՈՒՇԱԻՐՈՒԹԻՒՆ**, ահա ինչ որ կը յանձնարարենք մեր տղոց:

Ս Ս Ա Յ Ա Ն Ք

ՄԵՐ ԽԱԶԸ. Տօքթ. Մ. Սալբի, նկարներով և մարտը տպագրութեամբ, կը պարունակէ հայ տառապանքի պատճառներէն նշխարներ 4ը գանուի գրաւաճառներու քով. գին 100 դրուշ:

ՄԱՍԻՍ, Ազգ. հասարակական անկախ շարժամերթ, բաժնեգին 60 դրշ. հասցէ, Rédaction du journal Massis Bulv. Carol. 41 Bucarest (Rumanie)

AIGUILLON հայ կամաւորներու օրկան, կը հրատարակուի Մարսիլիա, հասցէ, 8, Cours Belsunce, Marseilles:

ԲԱԶՄԱՎԷՊ. Ամսագիր, գրական-բանասիրական, Յուլիս, Օգոստոս, Սեպտեմբեր, Հոկտեմբեր Թիւերը նոյն բովանդակութեամբ, Բաժնեգին 25 ֆրանք. հասցէ Rédaction de la revue «Pazmave» St. Lazar Venise (Italie)

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻ. պատկերազարդ շարժամերթ մանուկներու համար Պատանիներու համար կարեւոր է այս Թերթը: Գին 5 դրուշ. տարեկան 250 դրշ հասցէ Bible House, Stamboul:

ՀԱՅ ԿԻՆ. Կիսամեայ հանդէս, պատկերազար. նոյն բովանդակութեամբ Գին 12,5 դրշ. տարեկան 300 դրշ. հասցէ Բերա, Օսմանեան նոմակատուն փօսմարկի Թիւ 192.

ԴԱՐՄԱՆ-ՀԱՅ ԲՈՒԺԱԿ ԲԺՂ. ղեկավար. և առանձնարժական միութիւններու օրկան գիտական և պատկերազարդ հանդէսի 7-8 գոյց Թիւ նոյն և շահեկան բովանդակութեամբ, Բաժնեգին, Պոլիս և գաւառ 150 դրշ: Արասահման 25 ֆր.: Ամբիկա 2,5 տղար. Հասցէ. 103-118 Մեծ փողոց, Բերա, Կ. Պոլիս:

ՊԱՏՐԱՍ, օրկան Հայ սոյ-սկաուտներու, Իզմիր: Սոյն կիսամեայ սրտուական օրկանին առաջին Թիւը լոյս պիտի տեսնէ մօտ օրէն Պատրաս կը ծախուի հար 5 դրշ.: Բաժանորդագրութիւն՝ տարեկան 100 դրշ. վեցամեայ 50: Հասցէ՝ Bakirdjian Frères, Smyrne:

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.— ՏԱՐՐԱԿԱՆ

Պ. Պ. ԱՏՐՈՒՆԻ Բ. Տպագրութ. Պատկերազարդ Աւելի քան 500 խնդիրներ, 2500 Գրաւոր վարժութիւններ և 1500 Մտային վարժութիւններ.— Գին 40 դրուշ:

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.— ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՅՔ

Պ. Պ. ԱՏՐՈՒՆԻ Գ. Տպագրութ. Պատկերազարդ Աւելի քան 1200 խնդիրներ, 2000 Գրաւոր վարժութիւններ և 2600 Մտային վարժութիւններ.— Գին 65 դրուշ:

Պ. Պ. Ատրուսիի ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ. գործին նշանաբանն է.

«Այլք է կարելի եղածին շափ Բիշ ուսուցանել, եւ կարելի եղածին շափ շահ զննել սալ»:

Կեդրոնատեղի **ԵԱԶԸՃԵԱՆ** գրատուն

ՄՕՏ ՕՐԷՆ հրատարակ կ'ելլին **ՀԱՆՐԱԳԻՏ** Կ գործը նետարբերաչարժ պարունակութիւնով և աժան զինով, Յովհաննէս Պապեսեանի Պիտի գանուի բոլոր գրաւաճառներու քով և **Հ. Մ. Ը. Մ. Ի** կեդրոնը:

ԱՄԷՆՈՒՆ ՏԱՐԵՅՈՅՑԸ, Թեոլոլիկ, նոյն մեքերով և մարտը տպագրութեամբ:

ԿԻՒԿԵԱՆ ՏԱՐԵՅՈՅՑ, ամբողջ Կիլիկիոյ կեանքին ն սիրուած միակ տարեգիրքը: Գին 120 դրուշ:

ՄԱՍԻՍ Ե ՏԱԿ Է

Հ Ա Յ Կ Ա Մ Է Ն Տ Ա Ր Ե Գ Ի Ր Ք

Առեւտներու, Գրակ անութեանց եւ Գիւտութեանց **Ա. ՏԱՐԻ** Առեւտակցութեամբ յայնի գրողներու

ՀԱՅԿԱՇԷՆԸ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

Տարւոյն ամեմասուար խմամուած եւ աժանագին հրատարակութիւնը

Առեւտակցութեանց, ժամուցումներու եւ նեւաւոր տեղերէ տպագրաններու համար զիմիլ՝

ԿԵԼԻԿԻԱ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅ

Թիւ 37 Գալարիսթան փողոց

ԻՆՐԱ

ՍՏԻՊՈՂԱԿԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տարեկան ընդհ. ողիմպիականի եւ մասնաձիղային մրցումներու մէջ առաջին եւ շամբիօն ելլող աթլետներէն ինչպէս Սիլուտարի Հայ Մարզաբանի նոյն աթլետներէն կը խնայուի իրենց մարտը եւ մարզական հագուստով լուսանկարները ստիպողական զրկել կեդրոնը:

ԿԱՐԵՒՈՐ

Հ. Մ. Ը. Մ. Կեդրոնի գրատեսակը քաջ է 40—1 և 2.30 էն 5: Միութեանս վերաբերեալ գործի համար ՄԻԱՅՆ այդ ժամերուն կարելի է զիմիլ:

վարիչ-խմբագիր	Արտատէր	Պատասխանատու-Տնօրէն	Տպագրութիւն
ԿԱՐՕ Պ. ՈՒՇԱԳԵԱՆ	ԳԱՌԼՕ ՇԱՀԻՆԵԱՆ	ՉՐԱՅԵԱՅ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԷԱՆ	Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՈՐԴԻ